

Svar på Interpellation av Gabriel Kroon (SD) till bostads- och fastighetsborgarrådet Clara Lindblom (V) om chockhyreshöjningen i allmännyttan

Dnr KS 2023/592

Gabriel Kroon (SD) har i en interpellation ställt följande frågor till mig:

1. Anser du att en generell hyreshöjning på 4,5 procent för allmännyttan är rimlig för de som lever på marginalen?
2. Vilka ekonomiska åtgärder genom kommunkoncernens budgetstyrning har du vidtagit som ger bostadsbolagen möjlighet att minska sina hyreshöjningsanspråk?

Som svar vill jag anföra följande:

Vi befinner oss i ett tufft läge där många stockholmare får kämpa med att få ihop det ekonomiskt. Hyreshöjningarna är höga över hela landet i år och jag tycker det är väldigt olyckligt i ett läge när hushållen har det svårt ekonomiskt.

Som politiker får jag inte lägga mig i hyresförhandlingarna direkt, det är det system vi har i Sverige. Precis som på arbetsmarknaden där det inte är politikerna som fattar beslut om exakt hur många procent som lönerna ska gå upp varje år, så är det parterna på bostadsmarknaden som ska komma överens om hyrorna och inte politiken.

Bostadsbolagen påverkas också av kostnadsökningar, höjda räntor och hög inflation. I sina budgetar har bolagen prioriterat satsningar och utvecklingsinitiativ som syftar till att ge bättre ekonomiska förutsättningar, effektivare förvaltning och nöjdare kunder över tid.

Det rödgröna styret i staden har jobbat med de medel vi har till hands för att minska bostadsbolagens behov av intäkter. Därför har vi i budget för 2023 beslutat om sänkta avkastningskrav med 479 miljoner kronor, och rensat bland uppdragen i ägardirektiven. Detta underlättar för bostadsbolagen att möta kostnadsökningarna som annars hade riskerat att drabba hyresgästerna fullt ut.

Staden tar inte ut någon utdelning från bostadsbolagen utöver den summa som stipuleras i § 3 i Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Som exempel innebär det för Stockholms hem en utdelning på 730 000 kronor för räkenskapsåret 2022. Överskotten som bostadsbolagen gör behålls i övrigt i bolagens verksamhet och används till fortsatt satsning på upprustning av bolagens befintliga bestånd, samt till nyproduktion. Utdelningen som Gabriel Kroon refererar till kommer således inte från bostadsbolagen.

Utöver detta har kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur hyrorna kan pressas ytterligare vid nyproduktion. Stadshuset AB ska se över de ekonomiska förutsättningarna i samband med nyproduktion och större upprustningar, exempelvis kalkylränta och tillämpningen av presumtionshyra, i syfte att försöka bromsa hyreshöjningar och kunna tillhandahålla fler nyproducerade hyresrätter med lägre hyror.

Samtidigt vill jag understryka vikten av att regeringen tar sitt ansvar för att underlätta för hyresgästerna i denna svåra situation. Jag vill till exempel se ökad statlig finansiering av bostadsbyggandet och en skattereform värd namnet som skapar rättvisa villkor mellan hyresrätter och bostadsrätter.

Tyvärr har vi en regering som går i helt fel riktning. Sedan den SD-stödda regeringen tillträdde har det statliga investeringsstödet för hyresrätter slopats, ett stöd som bedöms ha bidragit till 50 000 nya bostäder med lägre hyror än de annars hade fått. Dessutom har stödet till energieffektivisering i flerbostadshus tagits bort. Det statliga elstödet har även utformats på ett sätt där hela Stockholms stad, inklusive bostadsbolagen räknas som en enhet och därför enbart får 20 miljoner kronor för hela kommunen. Regeringen har nyligen presenterat ett stöd till energieffektivisering till småhus som överhuvudtaget inte omfattar hyresrätter, trots att 40 000 småhus i landet är hyresrätter. Exempelvis finns många småhus som är uppvärmda med direktverkande el inom Stadsholmen som har kallhyra och haft extremt höga elkostnader.

Den största utgiften i vårändringsbudgeten är att det tillfälliga tilläggsbidraget för barnfamiljer med bostadsbidrag förlängs och höjs. Jag välkomnar detta, men egentligen skulle vi behöva ett permanent högre bostadsbidrag, som också indexeras och höjs i takt med inflationen och kostnadsökningarna.

Tilläggsbidraget infördes under coronapandemin och förlängs nu till årsskiftet. Tyvärr innebär regeringens förslag inga extra pengar för de som är i allra störst behov. För familjer som uppstår försörjningsstöd blir situationen oförändrad. Detta eftersom tilläggsbidraget räknas som en

inkomst. Återigen visar regeringen hur man saknar förståelse för de hushåll som har det allra tuffast.

Sverigedemokraterna verkar med denna interpellation vilja få det att låta som att de är bekymrade över människor på marginalen. Det är jag också. Men Sverigedemokraternas oro ekar tomt när de stöttar en regering som går emot hyresgästernas intressen.

Stockholm den 22 maj 2023

Clara Lindblom, bostads- och fastighetsborgarråd